

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évfolyam 10 — kr.
Félévfolyam 5 — " "
Negyedévfolyam 2 — " 50 "
Egy óra 1 — " "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Négy hasabos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű s több z 1 iratok alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj, minden külön bejegyzéssel 30 kr.

Aratási sztrájk.

Debreczen, április. 28.

A mezőgazdasági munkásoknak az a mozgalma, amely mintegy öt év előtt Békésben a munkásoknak nyílt elégedetlenségében nyilvánult először, évről-évre nyer terjedelmében és határozottságában. Ma már a helyzetükkel elégedetlen és a vándorló szociálista apostolok által felizgatott, sőt sokhelyütt valóságosan fanatizált mezőgazdasági munkások nemcsak Békésben, hanem Csánában, Csongrádban, jóformán az egész Duna-Tisza közén, Pestmegye alsó részeiben is, Tolnában, sőt Horvátországban is nyíltan szervezkedtek és ma már nem elégsznek meg pusztán azzal, hogy némi, helyzetük javítására okvetlenül szükséges béremelést eszközöljenek ki, hanem rendszeresen szervezkedve a folyó év elején Budapesten és Czepléden megtartott kongresszusaikon formulázott, s nagyonis tulzott követeléseiknek elérését az aratáskor rendezendő általános munkássztrájkjal akarják kieszközölni.

Habár a maguk részéről nem hiszik azt, hogy a mezőgazdasági munkások bármily jól legyenek is szervezkedve, az idén már egy általános aratási sztrájkot létesíthessenek, mégis jellemző az állapotokra, hogy a gazdáknak annyi panaszkodása után az illetékes gazdasági

egyesületeknek annyi tárgyalása és feliratozásai, a képviselőháznak a folyó évi költségvetés tárgyalása alkalmával folytatott vitái után, oda jutottunk, hogy a helyzet javítására semmi sem történt és egy részleges aratási sztrájktól mindenesetre félni lehet. És ez a részleges sztrájk is az illető vidékekre, az illető gazdaságokra nézve, a melyek annak sodrába szerencsétlenségükre belekerülni fognak, bizonyos, hogy óriási, visszafordíthatatlan károkat fog okozni még akkor is, ha a gazdáknak sikerülni fog nagy áldozatok árán vagy a munkásokkal megegyezésre jutni, vagy gépek segítségével termésüket elkészve és hiányosan betakarítani, mert ezek fölött a jövőre még nagyobb veszélyrel és bizonyossággal fog a sztrájk Damokles-kardként függeni.

Sajátságos mindenesetre az, hogy a munkások elégedetlensége a legnagyobb és a sztrájk veszedelme a legközelebbi épen az Alföldön jelentkezik, a hol a statisztika tanúsága szerint a munkáskézben nem hiány, de fölösleg van és a hol a munkások aránytalanul nagyobb munkadíjban részesülnek, mint bárhol az ország egyéb részeiben. Ez mutatja leginkább azt, hogy az egész mozgalmat csakis ezen veszedelemnek az illetékes tényezők részéről való teljes elhanyagolása fejleszthette idáig.

Bármiként legyen is azonban, az

illetékes tényezőknek nem lehet sürgösebb dolguk, mint a fejlődésben levő sztrájkmozgalmat megakadályozni, a munkásokat megnyugtanni és méltányos kívánságaikat biztosítani, a gazdákat a kiüthető sztrájk veszedelmétől megszabadítani, ezzel egyidejűleg a munkások izgatott ártalmatlanná tenni, az Alföldön lézengő fővárosi szociálista apostolokat figyelemmel kíséreni s tőlük az Alföldet megtisztítani a legsürgösebb teendőkhöz közzé tartozik.

Mi tehát a sürgős teendő? Megkíséreljük erre főbb vonásaiban az alábbiakban válaszolni:

Kétségtelen, hogy a mezei munkások kívánságai között vannak olyanok, a melyek többé-kevésbé méltányosak és teljesítendők. Ezek között első sorban áll az, hogy az arató-rész megállapítása ma a legtöbb esetben fix. Ha már most a tavasszal a gabona jó állásakor megkötött szerződés értelmében a gazda azon esetben, ha aratásig a gabonát valami baj érvén — azaz aratáskor sokkal silányabb — akár az arató rész felemelésével, akár külön kárpótlással a munkásokat nem kártalanítja, a munkások sok esetben jóformán ingyen kénytelenek dolgozni.

Ezt a munkástól, a ki két keze munkájával az Alföldön jóformán egész évi keresményét az aratáskor biztosítja, senki sem kívánhatja, mert az arató

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Egy magyar főúr estélye I. Sándor császár tiszteletére.

— A Debreczeni tárczája —

Az a fényes fogadtatás, azok a ragyogó fényű ünnepségek, melyekkel Miklós császár most Szent-Péterváron ünnepli öreg királyunkat, emlékezetünkbe hozzák azokat a fényes mulatságokat, a melyeket Bécsben 1814—15-ben, I. Sándor császár, a mostani császár dédapjának tiszteletére rendezett I. Ferencz császár és király, királyunk nagyapja, valamint a bécsi osztrák és magyar arisztokrácia.

Metternich herceg, államkancellár rennwegi palotájának báljai, gróf Almásy Eliás ebergassingi fényes vadászünnepelei mellett különösen pompás volt gróf Zichy Károly államminiszter estélye, mely 1814. október 23-án ment véghez.

Résztvettek ezen az emlékezetes estélyen I. Ferencz császár és király nejével, Sándor császár és Erzsébet császnén, Katalin nagyhercegné, Konstantin nagyherceg, Frigyes Vilmos porosz király Vilmos trónörökösével — a későbbi I. Vilmos német császár —, a bajor király, a württembergi király, a kongresszus világhírű állam-

férffiai, elükön Wellington herceggel.

A magyar arisztokrácia is nagy számban volt képviselve s egy akkori naplójegyzet a többek közt említi: Szapáry Péter, Almásy Pál főlovászmester, Szögyény Zsigmond, királyi táblai referens asszeszor, gróf Illyés-házy István, gróf Keglevich György, gróf Pálffy Károly, gróf Apponyi Antal, gr. Andrássy Károly, gróf Beresényi László, őrnagy — családjának utolsó sarja — és gróf Pálffy Ferdinánd, a bécsi an der Wien színház akkori tulajdonosa és nagy műmeczenas nevét.

Zichy Károly rendkívül nagy előkészületeket tett erre az estélyre és oly fényt fejtett ki, hogy annál az asztalnál, a melynél a szuverének ültek, csupa arany tányérokra és arany eszközökkel ettek.

Az étterem diadalmi jelvényekkel volt feldiszlítve és egy emelvényen a három szövetséges mellszobra állt, melyet egy géniusz koszorúzott meg.

Az oltárszerű emelvény alatt áldozati csészében láng égett — s egy virágokból kirakott felírás következő szavakat mutatta: „Európa ma és az utókor örökké hálás nektek.”

A háziur annak a korszaknak a hírneves cigányát, Bihari Jánost is felhozta bandájával Bécsbe, a ki aztán játékaival a szó teljes értelmében elragadta a magas vendégeket.

Különösen a melankoliára hajlandó császárnak tetszettek rendkívül az édes, bus hangzások és kétszer is ismételtette vele híres szerzeményét a „H a t v á g á s v e r b u n k o s t.”

Nagy szenzációt keltett még a Hadik obester nótájával és a sarkanyus ver bunkossal.

Egy kis incidens is történt ezen az estélyen Biharival.

Ugyanis a dus lakoma után, mikor már a kedélyek fölmelegedtek, a fiatal urak egy külön terembe vonultak egy kicsit pityizálni, cigányozni, — more patrió mulatni.

Bihari játszott, játszott, elvarázsolva a sziveket és kivarázsolva a bugyelárisokból a nagy bankót.

Egyszerre csak látja belépni a terembe V a y Jánost, ráhuzta annak a nótáját:

Török bársony süvegem,
Most élem gyöngyöletem.

Nagyon szép, duhaj nóta ez, ősnéri is minden magyar ember, de hát hübnere van ennek a nótának.

A Hübnér nem más pedig, minthogy az még 1709-ből való és b é r i B a l o g h Ádám, Rakóczy kurucz generálisának a nótája.

A fiatal urak, bortól és zecétől fölvilványozva nem gondolták meg, hogy két terem-

egyformán kénytelen dolgozni, akár jó, akár rossz gabonát arat. Ezen tehát véleményünk szerint úgy kell segíteni, hogy az aratási szerződések alternatív módon kötendők; hogy a munkások már a szerződés megkötésekor megnyugtattva legyenek a földbirtokos jóakarataról. Az ilyen szerződésnek a betartása azulán a munkásoktól is teljes szigorral megkövetelhető.

A bér kiszolgáltatásával kapcsolatos a szegődményi termények minősége. Mindenki tudja, hogy bizony sok helyütt a munkásoknak a megalkudott gabona helyett ocsut, a jó szalonna helyett férges, egészségtelen anyagokat szolgáltatnak ki, mert ez olcsóbb. A munkaadóknak nem szabad, de nem is méltó hozzájuk, hogy jövedelmüket a munkások gyomrának rovására növeljék, a munkaköltségek csökkenésével. Ugyanezt mondhatnók a részesítöldek kiszolgáltatásánál is, habár bizonyos az, hogy az ezeknél kikötött és robot vagy uzorának nevezett mellékszolgáltatások a kölcsönös alku tárgyát képezvén, ezekre nézve a birtokoknak szabadsága nem korlátozható.

BELFÖLD

Az ugodi mandátum. Az ugodi választókerületben holnap lesz a nagy küzdelem a mandátumért, mely Pongrácz Anzelm báró lemondásával gazdátlaná vált. Az általános választások alkalmából csak néhány szóval kisebbségben maradt néppárti Orbán Jánossal a Kossuth-párti Borbély Vidor és a kormánypárti Bauer János mérkőznek. A holnapi választással, melynek elnöke Fenyves Ferencz orsz. képviselő, a kerülethöz hoztak érkezett hírek szerint, nem fognak véget érni a pártküzdelmek, mert valószínű, hogy egyikük jelölt sem

mel tovább I. Ferencz császár ül és a nótá két befejező sorát is utána énekelték a Bihar hegédüjének:

Balog Ádám a nevem,
Ha vitéz vagy jer velem --

A nótá hangzatai végre kibatottak a bársony portyákon is és egyszerre csak rohan be a mulatók közé. Esztérházi Vincze major, sápadtan fogva meg Berényi János Palatinus huszárezredbeli alhadnagyot:

— Um Gotteswillen, kinek jutott eszébe ezt a rebellis nótát huzatni... Károly bácsi (a háziur) már kéket zöldet játszik és Metternich dühös, mert a császár kétszer is kérdezte, hogy mi eszoda szép nótá ez és megmondani még-e lehet neki.

Bihari maga is szurkolt, de az egész incidensnek nem lett semmi következménye, mert Bihar azután meg az udvarnál és nyilvános koncertekben is játszott, s a becsiket úgy elragadta, hogy magyar Beethovennek nevezték el.

Mindössze bizalmasan kérdezte meg Zichy grófot Metternich hogy:

— Wem ist das unglückselige Lied eingefallen?

— Kinek másnak, mint egy országhá horító Vaynak -- válaszolt Zichy sóhajva.

Az estélyen különben magyar nemzeti táncot is bemutattak Sándor czárnak.

Esterházy Vincze egy verbunkost, Zichy Ferenc Esterházy Rozina grófnővel pedig palotást táncolt.

A csardás tudvalevőleg sokkal később, a negyvenes években lett szalonképés.

kapja meg az abszolút többséget.

Lévay Henrik báró. A királyi kegy ismét egy férfiut emelt a magyar arisztokrácia körébe, Lévay Henriket, kinek kinevezését báróvá a hivatalos lap mai száma közli, ki különben eddig is főrendiház tagjává volt. Mondja aztán valaki, hogy nem demokrata világot élünk s hogy kár volt eltörölni a huszonöt botot? Oh! dicső liberális Bánffy-kormány nekedvalóban cztmeresek lesznek minden vitézeid, a demokrata eszmék önzetlen hősei!

KÜLFÖLD.

Orosz lapok és a Szt.-Pétervári látogatás. Ferencz József király látogatása alkalmából a Borsenztg. így ír: Külföldi politikai kérdésekben Ferencz József király a közbéké öreket szereli, mert ebben látja országa felvirágzásának legbiztosabb zálogát. A nemzetközöi viszonyok és országa külviszonyai tekintetében általában elismerést vivott ki magának Ferencz József király. Éppen azért üdvözli ma Oroszország császára vendégét, Ferencz József császár és apostoli király ő felségét, mint a béke védőjét.

A Journal de St.-Peter sburg írja:

Ferencz József király fenséges öcsöce, Ottó főherceg kíséretében ma Pétervárra érkeztek. — Fővárosunk lakossága tisztelettel, teljes hódolattal fogja a köztiszteletben álló uralkodót üdvözölni, akit hagyományos barátság fűz szerezett uralkodónkhoz. Az a fenkölt bölcsesség és forró békeszeretet, amely Ferencz József királyt jellemzi, biztosította neki népei halálját és ragaszkodását. — Oroszország, amely nem kevésbé fektet sulyt az európai békére, mint Ausztria-Magyarország, őszintén csatlakozik ahhoz a lelkes fogadtatáshoz, amelyben ő cs. és kir. felsége részesülni fog.

Zichy Karoly estélyein a szuverének maguk is táncoltak és Sándor czár az egyik contre damet a kongresszusi idők egyik legszébb asszonyával, Festeticzné Zichy Julia grófnőjével táncolt.

III. Frigyes Vilmos porosz király is táncolt, az első condredamet Saraué Hunyady grófnőjével.

Általában tekintettel arra, hogy a házur magyar volt, a magas látogatók úgy táncra hívással, mint megszólítással itt leginkább a magyar főnemeseket és urnóket tüntették ki.

Annál inkább, mert pár nap mulva I. Ferencz császár és király széveségeivel Budára volt indulandó Metternich, a mindenható kancellár tudta, hogy a magyar urak közt hangulatot kell csinálni.

A hangulat a fő minálunk, megtanultak azt már a Habsburgok ilusztris elődjüktől, Mária Tereziától, a kinek ama történelmi nevezetességű pozsonyi országgyűlésen egy ilyen sikerült hangulat csinálás mentette meg a koronáját.

Hangulatesinálás szempontjából azt is megkísérettette Metternich, hogy Ferencz császárnak a budai fogadtatás alkalmára néhány sornyi magyar beszédet taníttasson be. Ez azonban nem sikerült.

A jó Ferencz császár mindent szeretett inkább mint hivatalos beszédek mondani és a fejét törni.

Ezért is, noha Reviczky Ádám, a későbbi kancellár, akkor velencei kormányzó elnök elkészítette a hat sorból álló beszédet, azt Ferencz császár nem tanulta he.

A budai fogadtatás alkalmával aztán úgy

A győzelmes izlam.

— Török-görög háború —

Debreczen, ápril 28.

— C'est fini; Vége van, mondta Edhem basa, a mikor a görögöket futni látta.

— A harcot földadni nem akarom; telegrafálta György király az édes anyjának a dan királynak.

Melyiknek van igaza? A király hosszú minisztertanácsot tartott abban elhatározták tegnap, hogy új hadiszert vásárolnak, hogy a tesszáliai hadsereg tábornokai főnökévé Szelencz ezredet nevezik ki Masztrap helyébe, a kit a hadjárat elvesztéséért okolnak.

Konstantin trónörökös visszahívása elmaradt; ő csak névleg fővezér, a harcokban részt vett, de a vezérkar főnöke intézkedett. Visszahívják Szelencz ezredet is, a ki a görög hajóhaddal nem bírt nagyobb eredményt felmutatni helyébe kineveztek mást. Csak Vaszosz ezredet hagyták meg Epiruszban s minthogy erősítést kért ez is, a garibaldistákat és a zandárságot küldték Athénból Epiruszba. Ezek az intézkedések bizonyítják a Deljanisz-kormány elhatározását, hogy nem kéri a hatalmak közbelépését, hogy nem ker békét, hanem folytatni akarja a háborút.

Lehet-e még Bajon. A törökök bevonultak Larisszába, onnan csapataikat az elenség üldözésére küldték Farzala felé, hogy a vasutat megszakítsák és ezt el is érték. — Mindez egy veszített csatának a következménye s nem volna ok e kétségbeesésre, ha a hírek Tesszálából nem jelentenének olyan szörnyű pánkot, mely a népek és a hadseregnek teljes fejvesztettségét árulja el. A görögök Tirnavoszban visszahagyták a hadiszert, beszögeztek és elásták ágyúikat, ott maradt az élelmiszer, az egész város népe futott a hadsereggel.

Igy érték Larisszába. Híre sem volt a törökök megerősített városnál, idő tehát lett volna a sereget összeszedni, de az ijedelem oly nagy volt, hogy csak menekültek, katonák és polgárok Voló felé és a hegyekbe s Larisszában nem maradtak, csak a mohamedánok és a zsidók, akik szombatn délután a

bevonuló sereg házpüspök cséretére rögök a együtt eszökezték vittek ma Ezt zék, hogy üldöző tük lőtte magával sokkal vé sára névsége.

A s ujra sz seütközé rögország sereggel minden e az ember

A N Pireuszba delmére, Ennek a királyt és a kik m hango-an. megye ki a sebesü addig is egy olasz város olt a mi mia ijediség.

Kon az öröm, lom. Alba rökök sze eész gör medán vá Bekekötés 56.000 em

Kon az öröm, lom. Alba rökök sze eész gör medán vá Bekekötés 56.000 em

A főis

— A debrec megvizsgálá albizottság

Lapu

tünk arról Béla akad. gynnasiun és előadó

hó 6-án elé, mely detett ki.

A ter latot a kö

Főtis küldöttség

A fői rületi küld végzésével a főiskola ban kezit nemcsak a ben főiskol eléressék e képesége szemben b az egyes i tanszék-ek mutassuk tekintetben iskolánk h képest.

Főtis Ha főiskolá tekintetében akkor rész rendezett tanarainak mértékadó

Comes.

bevonuló Edhem pasát üdvözölték. A török sereg hála-istenítiszteletére megjelent a görög püspök is, a ki nem hagyta el helyét, ami dícséretére válik. Az eszevesztett futásban a görögök a larisszai tábornok főszerelésével együtt cserben hagyták, a hat várágyut beszőgeztek, sőt még négy kis hegyi ágyut sem vittek magukkal.

Ezt az örült ijedtséget azzal magyarázzák, hogy a visszavonuló görög csapatokat üldöző törököknek néztek, és Larisszából rájuk lőttek. A falvak népe is mind elszaladt, magával hajtva barmait. Ez a rettenetes pánik sokkal végzetesebb a görög háború folytatására nézve, mint a hadsereg minden veresége.

A sereg romjait Farzalában összeszedni s újra szervezni kellene, kerülni minden összeütközést s vonulni vissza tovább, míg Görögország új erőt gyűjthet. Ha ezzel a vert sereggel a görög vezérek csatát elfogadnak, minden elveszett. Időt nyerni a földolog, hogy az emberek némileg megnyugodjanak.

A N i k o l a j orosz pánzcélós hajó Pireuszba ment, nyilván a királyi család védelmére, ha Athenben forradalom ütne ki. Ennek a tünete már mutatkoznak. A nép a királyt és fiait okolja a vereségért és vannak a kik már köztársaságot emlegetnek elég hangosan. A D r i á d e angol hadihajó Volóba megy e kikötő oltalmára a törökök ellen, hogy a sebesültek és a nép biztonságban legyen addig is míg el lehet szállítani. Egy angol és egy olasz hadi gőzös Szalonikiba indult a város oltalmára a görög flotta támadása ellen a mi miatt ebben a kikötővárosban nagy az ijedtség.

Konstantinápolyban természetesen nagy az öröm, de még nem szűnt meg az aggodalom. Albániából zavarokat jelentenek s a törökök szeretnék kiűzni Konstantinápolyból az egész görög lakosságot, hogy tisztán mohamedán várossá tegyék. Ez bajosan sikerülhet. Bekekötésről szó sincs, sőt a szultán újabb 56.000 embert rendelt Kis-Ázsiából Európába.

A főiskolai tanárok fizetése.

— A debreczeni főiskola anyagi és szellemi ügyeinek megvizsgálására kiküldött egyházközségi bizottság albizottságának javaslata a főiskolai tanárok fizetésének rendezése tárgyában. —

Debreczen, ápril 28.

Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk arról a javaslatról, a melyet S a s s Béla akad. igazgató és K a r a i Sándor gymnasiumi tanár, mint az albizottság elnöke és előadója készítettek és terjesztettek a május hó 6-án tartandó egyházközségi küldöttség elé, mely a tanári fizetések rendezésére küldött ki.

A terjedelmes és szépen megokolt javaslatot a következőkben szövegrint közöljük:

Főtiszteletű és méltóságos egyházközségi küldöttség!

A főtiszteletű és méltóságos egyházközségi küldöttség 1897 márcz. 9-én kelt 5 z. végzésével azzal bizott meg bennünket, hogy a főiskolai tanári fizetések rendezése tárgyában készítsünk javaslatot, tekintettel lévén nemcsak arra, hogy tanári fizetések tekintetében főiskolánkban is az országos mérték eléressék és főiskolánk tanszakainak versenyképessége más hasonló foku tanintézetekkel szemben biztosítható, hanem arra is, hogy az egyes intézeti ágak a még szükséges számú tanszékkel kiegészíthetessenek; — továbbá mutassuk ki, hogy a korszerű rendezés anyagi tekintetben micsoða különbséget okoz főiskolánk háztartásában a mostani állapothoz képest.

Főtiszteletű és méltóságos küldöttség! Ha főiskolánkat a tanszékjavalmazása tekintetében a kor színvonalára akarjuk emelni, akkor részint az állami tanintézetek, részint a rendezett viszonyok közt levő felekezeti iskolák tanárainak fizetését kell főiskolánkra nézve is mértékadóul elfogadnunk.

A közoktatásügyi miniszter rendelkezése és közvetlen vezetése alatt álló jogakadémiákon a rendes tanári fizetés 2000 forintban, 420 forint lakáspénzben és 500 forintig terjedhet ötödéves korpótlékban van megállapítva, amihez még a befolyó tandíjba való részesedés is járul, ami a nagyváradi jogakadémián pl. egy tanár javadalmát 4—5 száz forinttal emeli.

A kolozsvári theologiai fakultáson két tanár fizetése 2000 forint, háromé 1500—1500 forint, mindenkinek van természetben lakása, az ötödéves korpótlék pedig négy ízben 200—200 forint. A jövő év január 1-étől kezdve azonban mind az öt rendes tanár alapfizetése 2000 forint lesz.

Ezeket az adatokat részint a kassai, nagyváradi és pozsonyi jogakadémiák és a kolozsvári theologiai fakultás igazgatóinak tudósításából, részint a közoktatásügyi miniszteriumnak 1896. évi költségvetéséből merítettük.

Az állami középiskolák tanárainak fizetésére nézve az 1893. évi IV. t.-cz. intézkedik, amely a középiskolai tanárokat az ötödéves korpótlékok meghagyásával a IX. fizetési osztály két első fokozatába és a VIII. fizetési osztályba sorozza. A IX. fizetési osztályban a tanároknak nézve 1200 és 1300 frtos fokozatok a VIII. fizetési osztályban pedig 1400, 1600 és 1800 frtos fokozatok vannak. A törvény 9 § a értelmében a jövő évtől kezdve a létszám az említett fizetési fokozatok között egyenlőn osztható meg.

Az államsegélyben részesülő felekezeti középiskolákban az eddigi tapasztalatok szerint a fizetés úgy van rendezve hogy a tanárok $\frac{1}{3}$ -a 1200, $\frac{1}{3}$ -a 1400 és $\frac{1}{3}$ -a 1600 forint alapfizetést, ezenkívül 100 forint ötödéves korpótléket és a helyi viszonyokhoz mért lakáspénzt kap.

A budapesti ref. főgymnasiumra vonatkozólag, melynek állami államsegélyű ügye még nem került véglegesen döntés alá, a fentartó testület részéről java latta hozott terv szerint 13 rendes tanár közül kettő 1200, négy 1400, négy 1600 és három 1800 forint alapfizetést, mindegyik 100 forint ötödéves korpótléket és 500 forint lakáspénzt nyer.

Végre a nem államsegélyes felekezeti iskoláink közül megemlítjük a nagyenyedi ref. főgymnasiumot, a hol a törzsfizetés és lakáspénz összege 1950 forint az ötödéves korpótlék 50 forint.

Ezekből az adatokból kitűnő tényleges viszonyok mellett azonban, ha nem csupán arról holnapra szóló intézkedéseket akarunk tenni, hanem végre tanári fizetések tekintetében is consolidált helyzetet akarunk létesíteni, a melyet a legközelebbi egy vagy két év fejleményei túl ne haladjanak, akkor nem hunyhatalunk szemet az előtt a körülmény előtt sem, hogy a tanári fizetések tekintetében az 1893. évi IV. t.-cz. alapján ez idő szerint fennálló állapot ma már sem a tanügyi közvélemény becsülése szerint, sem a tanügyi kormányzat több ízben kifejezett véleménye szerint nem elégti ki a középiskolának, mint intézménynek érdekeit és hogy a helyzet javítása minden illetékes tényező által mint a legközelebbi jövő sürgős feladata van elismerve és kiűzve.

Általános ismeretes az az országos mozgalom, melyet a magyar tanárság ebben az ügyben két évvel ezelőtt megindított és azóta allandoan fentart s mely abban a két rendezési ponton tárgyaló memorandumban nyert határozott alakot, melyet az országos középiskolai tanáregyesület a közoktatási miniszterhez és a képviselőházhoz benyújtott s a melyet ugyan a közoktatásügyi miniszter és a képviselőház más kiváló tényezői, mint az országos sajtó is teljes méltánnyal fogadott.

Ezen memorandumokban a következő minimális követelmények jelöltetnek meg, mint a melyek addig is, míg a fizetési törvény a középiskola igényeinek megfelelőleg módosítható lenne, a magyar tanárság társadalmi restaurálására és a tanárihiány megszüntetésére sürgősen teljesítendőek:

1. az állami középiskolákban alkalmazott tanárok fele a VIII., fele pedig a IX. fizetési osztályba soroztassék, a mint azt Cséky Albin rófi, volt közoktatásügyi miniszter 1893 febr. 22 én tartott képviselőházi beszédében megígérte:

2. az ötödéves korpótlékok 100 frtról 200 frtra emeltessenek, a mi a fizetési törvény megváltoztatása nélkül is kivihető;

3. a fővárosi élet drágaságára való tekintetből az ott működő tanároknak helyi pótlék adassék.

(Folyt. köv.)

S z i n h á z.

Sugár Aranka második fellépte.

Hoffmann meséi.

Társulatunk új primadonnája kipihenvén az első előadás külső körülményeivel járt izgalmakat, tegnap mutatkozott be újra a debreczeni közönségnek *O f f e n b a c h* gyönyörű zenéjű operettjének, *H o f f m a n n m e s é i n e k* harmas női szerepében. A színház ismét majdnem egészen megtelt a kíváncsi közönséggel. Az első felvonás — melyben Sugár Arankának nincs szerepe — általános figyelmetlenség és izgatottság, várakozás között telt el, míg végre legördült a függöny s a kissé hosszúra nyúlt szünet után megkezdődött a Spalanzini ur bálja s minden szem az Olympiat rejtő menyezetre tapadt, a mely alól végre kivezette Sugár Arankát *F e n y e r i* — Spalanzani. Kissé meglepte a taps, melylyel fogadta a közönség, de mind jobban belemelegedett s egymásután énekelte el a szebbnél-szebb áriákat, mind tisztábban és mind nagyobb hatással annyira, hogy a közönség nyílt színen is zajos tapsokkal jutalmazta még e felvonás alatt. — Legnagyobb sikerét *t e r m é s z e t e s e n* a III. felvonás Antonijával érte el, a mely alakítása művészi játék tekintetében is messze kimagasló volt. Az első fellépte után tapasztalt hiányokat, mint természetében fekvőket, most sem tudta ugyan nem létezőknek feltüntetni, azonban éneke általában oly szép hangról és legfőképpen oly jó iskoláról tanuskodott, a melyek egyaránt lebilincseltek az egész hallgatóságot és Mirackel Békéssyvel való gyönyörű kettőse frenetikus tapsokra ragadta az egész közönséget, melynek egy része pedig eleinte bizonyos tartózkodó hidegséget tanúsított. Nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy Sugár Aranka tegnap este meg is nyerte magának a debreczeni közönséget s lekötötte magát egészen a szívéhez. — Tegnap este óta jogosan mondhatja magát a miénknek és mi örömmel *v a l l j u k ő t a m a g u n k é n a k*. Ha valaki ellen jogosan csak annyi kifogás tehető, mint Sugár Aranka ellen, ugy nagyon meg lehet elégedve a sikerrel és elismeréssel, a melyet aratott. Mellette a legtöbb tapsot *B é k é s s y* aratta mint Lindorf Coppelus Mirschel, gyönyörű haritonjával egy mas világra ringatván el a közönség lelét. *B e j c z y* örvendetesen balad játékában, a meny nyiben *H o f f m a n n* nem épen könnyű szerepében teljesen elfogadható játékot produkált, hangja pedig teljesen méltó volt a tegnapi előadáshoz, azaz gyönyörűen esengett és jól volt iskolázva. *S z i k l a y* mint Cochmille András Ferencz ragadta zajos kazagáokra a közönséget, *F. K á l l a y* Lujza pedig *M i k l ó s* szerepében érvényesítette szép hangját és ügyes sikkes játékát. A kisebb szereplők közül *F e n y e r i* mint spalanzani kitűnő volt, *B a r t h a* mint Krespel, *R á t k a* y mint *L u t h e r* kereszmáros és *R u b o s* mint Nathaniel szintén jól megállták helyüket.

Új zenemű. Ilosvai gyöngyélet cz. alatt megjelent egy dallamos »Lengyelke«, melyet zongorára két kézre *H a l á s z* Károly nemzeti zenedei tanár szerzett. Megjelent és kapható a Harmonia zenemű és zongora kereskedésben vaczi utca 9 sz. Ára 75 kr.

„Sugár Aranka Debreczenben.“

Egyik aradi laptársunk »Sugár Aranka Debreczenben« cím alatt irt a társulat »aranyos sugárjáról«, még pedig a következőképen.

Az aradiak volt kedvencz énekesnője Sugár Aranka rossz előjelek között vonult be a debreczeni színpadra. Rosszakaratu hírek terjedtek róla, úgy hogy első fellépte előtt még kifütyöléssel fenyegető leveleket is kapott. De azért fellépett s a legszebb és mindent fedlő kritikát lehet rá nézve az a lelkesedés amely az előadás folyamán szinte extázisba ragadta a macskarenére készült publikumot. Sugár Aranka a Czigánybáró Salfjanan egy csapásra meghódította a debreczenieket és pedig olyan közvetlenül, hogy ma azokra zudulna a jó debreczeniek haragja, akik megkísértették Sugár Arankát elhódítani a debreczeni színházról.

Eddig az aradi laptárs híresekéje, melyre csak azt jegyezzük meg, hogy a debreczeni közönség a durvaságnak sohasem adott ama alacsony fokán, amint tisztelt aradi laptársunk e sorok között sejtetni enged, hogy tudniillik itt a művészek ellen ma csak a zenére készült a publikum.

Mert itt látatlanul, megfigyelhetetlenül nem szoktak elitélni senkit, itt a kulissza intrikáknak nincsen teremő talaja, mint például Aradon, a maros-parti Kis-Párisban, hanem az a tény, hogy Sugár Aranka egy kedvelt pár nélkül álló primadonna, igazi énekkirálynő, helyét jött ide betölteni, így tehát nem csoda, ha bizonyos lázas érdeklődéssel vagy mondjuk — számosan — bizonyos elfoglaltsággal néztek a kisasszony bemutatkozó fellépéséi elé?

Ennyiből áll az egész habszerűleg felfújt história, mely a kisasszonyt már a művészet szerencsétlen debreczeni mártírka ján gyanánt akarta felütnetni. Ez azonban az ugynevezett »önzetlen tisztelők« részéről unalmas, de eleséptelt fogás is, melyre Sugár Arának nincsen, de épen nincsen semmi szüksége! Mert hisz mindakét fellépte szépen sikerült, sőt a második úgy a játek, mint énektekintésében egészen teljesen művészi volt. Tehát a kisasszony művészete ele semmiféle beképzelt rossz akarat vagy ellenséges indulat nem vehet gátat. Nyitott az út a közönség szívéhez, igaz, nemes művészettel meg lehet azt hódítani!

Chevalier de Flaneur.

TARKA-ÉLET.

Matyi feltámadott.

Az én kedves „tyi“ kollegám avval a szóval bucsuztatta el az első országából jó Nyilassy Matyást:

— A revóir! Majd találkozunk, ha az arkangyal dudál!

Pedig az a duda! duda! Kevés bizodalommal vagyunk mi már némely poganyabbak ama megszentelt anyagi duda erányában.

Voltál! Evvel punktum s porzó, — már hogy a te porhüvelyedből jó Nyilassy Matyás, — nem találkozunk mi már többet te védél Matyás sem a Kis Pipában, sem máshon, — mondom — voltunk sokan ily szomorú hitben a Matyi halálhírére...

A főváros lapjai s mi vidéki tárogatók mind a babyloni vizek melletti keserűség bánat és siralom hangján emlékeztünk Matyás korai elhunytáról, tarka-barka epizódokat firkálva össze czifra-bifra életéből, megkapóan rajzolva az önmagát felemészítő eredeti te-

hetséget. Targyalva lustaságát, könnyüvérségét az aranyos jószívvel együtt oly szégyelni, való nyíltsággal, mintahogy az ilyesmit csak holt emberrel szemben meri az újságíró »megselekedni«, aki többé se le nem czáfolhatja, se le nem nyiltterezheti az emberfiát...

És csak úgy tobzódtunk a halotti bucsuzatók legszomorubb, legmeghatóbb szavával, egyónmelyik mondat után az elérzékenyülés mián zsiros könnyecseppek is pottyantak a papirosra a pontozás helyett? ... Sőt még a nevét gyászkeretbe is foglaltattuk — Isten és Matyi bocsássá meg e bűnünket — mikor a vándor színes árva sirjára gondolván, a deési temető akácainak hivatalos köteleességükül felróttuk azt is, hogy majd sugjanak-bügjanak ez magános sir fölött.

És már ép ma gyűlés felhívást is akartunk kibocsátani a korán jobblétre szenderült, zsemalis és közkedvelt magyar komikus emlékének a felállítás költségeire, mikor mint az égből a villám, oly váratlanul lecsapott közibünk Szegedről a nem annyira szomorú, mint inkább örvendetes hír, hogy: Nyilassy Matyi nem halt meg, Nyilassy Matyi batorodik élni, sőt Nyilassy Matyi javulófélben!

Nyilassy Matyi ugyanis nem ment a Makó társulatával Deésre, hanem Szegeden maradt vissza a szegedi kórházban s nem lehetetlen, hogy innét küldték, — esetleg unalmában maga Matyi. — az újságokba a megdöbbentő halál híreket? ... Mig Nyilassy Matyi most mint Szegedről írják, a legpompásabban mulat, vidul a tulajdon nekrológjain, megengedvén neki az Ur Isten ama ritka szerencsét, hogy olvashatja azokat; de vajjon okul-e azok számos igaz szavain?

Aligha! Mert egy szegedi hírlapíró előtt, a ki meglátogatta a kórházban, ezt a kijelentést tette:

— Ugy! tehát most mikor javulok, akkor akartok engem eltemetni? Most már csak azért is ünnepélyesen kijelentem, hogy még kilencz évig akarok ésfogok élni, még kilencz évig boszantom az ácon-tó kért adirektorokat...

— Hát kilencz év mulva, mit akarsz? Talán megint megakarsz halni? kérdezte a szegedi újságíró Matyit, kinek a javulástól, a visszatérő egészségtől már mint a piros alma zsendülni is kezd az orczája...

— Nem én! Hanem szakítok a Ripacs-kodással! Tudod jóba foglalom magamat, nem iszom, nem mulatok, megbecsülöm a pénzt, minden garast felre rakom! Miért beszéltek holtam után úgy a lelkemre? S majd ha kilencz év mulva elegendő pénzem lesz a takarékban, csak a kánnyi mint Komjáthy direktornak, akkor én magam is direktor leszek és szervezek társulatot, mint Kis Pali...

Paulus.

Ujdonságok.

* A központi választmány ülése. Debreczen sz. kir. város központi választmánya ez évben első ülését, amelylyel megkezdette az 1898 évre érvényes választói névjegyzék kiigazítására vonatkozó nagyfontosságú munkálatait, tegnap délután 4 órakor a város háza nagytermében Simonffy Imre kir. tan.

polgármester elnöklete alatt megtartott ülésében kezdte meg. A központi választmány ülésén jelen voltak: Ármós Bálint, Nagy Ferencz, Torday Gábor, Horváth István, Harmath Gergely, Varga Károly (kereskedő), Serly Ede, Szabó Sámuel és Roncsik Lajos kultúr tanácsnok, ugys mint bizottsági jegyző. — Először is Torday Gábor a központi választmány új tagja tette le a gyűlés előtt az elnök polgármester kezébe a hivatalos esküt. Azután felolvasták és tudomásul vették a belügyminiszternek a választói névjegyzékek kiigazítására vonatkozólag legújabb kibocsátott általános rendeletét. Az összeíró küldöttségek megválasztása következett erre, melyet a 3 választókerületre a következőleg alakítottak meg: az I-ső kerületben (Péterfia és Csapó utcák) József István, Tüdős József, Szalai István, Gergely Antal, Balogh Imre, Wessprémy László. A II-ik választókerületben (Piac és Hatvan utcák) Márk Endre, Mihály István, Komlóssy Dezső, Vég Gyula, Babó Miklós, dr. Propper Mór. A III-ik választókerületben (Kossuth és Varga utcák) Horváth István, Mándoky Béla, Vetéssy Béla, Csürke János, Pálfi Gábor, Taffler Ignác. Kimondták határozatilag, hogy az összeíró küldöttségek munkálataikat május hó 25-éig kötelesek befejezni. Ez ülésből a központi választmány fel fogja szőlítani az összes állami, közigazgatási, magánhivatalok és testületeket, hogy alkalmazott tisztviselőiknek jegyzékét május 15-ig Simonffy Imre kir. tan. polgármesterhez küldjék be. A tegnapi ülés jegyzőkönyvét ma a polgármester a belügyminiszterhez terjesztette fel. Az összeíró küldöttség május hó 17, 18 és 19 napjain végzi a városban az összeírást, előzőleg azonban a város összes lakosságához kibocsátandó hirdetménynyel kezdi meg működését, melyben munkálatainak megkönnyítése végett tájékoztatja a választópolgárokat minden erre vonatkozó köteleességéről. Az összeíró küldöttség tagjai az esküt, f. hó 30-án délelőtt 11 órakor teszik le Simonffy Imre polgármester kezébe.

* Hajdúvármegye a kvóta ellen.

Hajdúvármegye állandó választmánya tegnapi ülésében foglalkozott Heves és Fejér vármegyéknek a kvóta felemelése ellen pártolós végett megküldött felirataival és egyhangulag Heves vármegye — álláspontra helyezkedett. Elhatározta hogy oly értelemben terjeszt javaslatot a közgyűlés elé, mely szerint Hajdúvármegye pártolólágrjon fel Heves megye felirata mellett s kérje a képviselőházat, hogy szintén a kvóta felemelése ellen foglaljon állást.

* Vizsgálat a babaképezésben. Debreczen sz. kir. városa részéről ma egy küldöttség látogatta meg a helybeli babaképezdet, melyet dr. Kenéz Gyula igazgató kellő szakértelemmel és páratlan buzgalommal vezet. Ugy 11 óra után kocsiokon érkeztek a babaképezdebe Simonffy Imre kir. tan. polgármester Komlóssy Arthur főjegyző, Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, Vecsey Imre, Körner Adolf tanácsnokok, Márk Endre, Szabó Kálmán első aljegyző. Az ünnepi ruhába öltözött babák harsány éljenzéssel fogadták a vendégeket. Azután a bizott-

ság megvizsgálta az épületeket, a felügyeletet a mihez, tekintve azt az áldozatot, mellyel a város a bábaképerde fentartásához járul, joga van. — A vendégek ezután terített asztalhoz ültek és ezzel fejezték be a látogatást, melynek a délutáni órákban lett vége.

* Debreczen és Schlauch jubileuma.

A r. kath. iskolaszék tegnap délután ülést tartott, — melynek legfőbb tárgyát az képezte, hogy az iskolaszék és egyházmegye miként adjon kifejezést Schlauch bimbósának 50 éves áldozására alkalmából. — A gyűlésen elhatározták, hogy a bimbós főpapot egy 15 tagból álló küldöttség fogja üdvözölni. A küldöttség tagjai lesznek dr. Wolfk a Nándor választott püspök plébános vezetése alatt Wolfk Antal, Cserhalmi József, Csath Zsigmond, Váczy János, Ungler Gusztáv, dr. Irinyi István, Szalay Béla, Szentkirályi Tivadar, Tóth Béla, Mihálovics István, dr. Derékassy István, Ferenczy Elek, Tarkányi Péter, Kövy Lajos, Nagy Sándor. — A küldöttség egyrésze diszmagyarban fog megjelenni. A róm. kath. tantestület ugyancsak tárgyalban tartott ülést a határozattal ment, hogy a tantestület nevében Schlauch Lőrinczet Kursinszky László és Pápa János fogják üdvözölni. Debreczen sz. kir. város, mint értesülünk, nem fogja magát képviseltetni a jubileumon a város tanácsa, részéről sem mint ilyen, s a egyes tagjai nem mennek át ez alkalomból Nagyváradra. Ennek oka abban rejlik, hogy a rendező bizottság nem hívta meg Debreczen városát, de még arról sem értesítette, hogy ilyen jubileum egyáltalán lesz.

* **Változás a Debreczeni Ellenőrszerkesztőségében.** Május hó 1-én a Debreczeni Ellenőrszerkesztőségében változások lesznek. Ifj. Gilly Ede, a ki három hónap óta szerkeszti a lapot, megvált a felelős szerkesztői állástól s helyét Zoltán Lajos, a lap főmunkatársa, ki 14 év óta szolgálja a kormányt szócsovént mint riportert, foglalja el. — Főmunkatársa május 1-től Fittler Jenő, Komárommegyei arvaszéki ülnök, a Komárommegyei Lapok főszerkesztője lesz, ki ez állásától visszalép, hogy végleg Debreczenbe költözzék.

* **Szabolcska a Petőfi szobor leleplezésénél.** Szabolcska Mihályt a népszerű költőt felkérte Alpár Ignác, hogy működne közre a Segesvár mellett állítandó Petőfi szobor júliusi felszentelésénél. A kérés levelet Szabolcska Mihály komája, Nagy Gábor, kulcsos Kolozsvár városából küldötte át a postának. Szabolcska válaszában a következőket mondja:

Kedves Komám, Gábor!

Nem tudom, hol találna levelem ez idő szerint Alpár urat a kinek én igen-igen nagy tisztelője vagyok: — így hozzá fordulok azzal a kéréssel, hogy az én válaszaomat légy szíves közvetíteni.

Azt a válaszaomat, hogy köszönöm a rám gondolatát.

Emberileg szólván: okvetlen és föltétlenül új elmegyek. Olvasok és mondogatok verset és prózát, a min' parancsolják. És elmennek, ha a világ végére kellene is mennem nem a szomszédba, Segesvárra. Nagyon örvendének, ha Alpár urat az én Kolozsvárt való tartózkodásom alkalmával (a tavaszi egyh. ker. közgyűlés-kor), ott Kolozsvárt érhetném, hogy mindeneiket szépen megbeszélhetném.

Tegnap és tegnapelőtt Kolozsvárt tartózkodott a költő s megbeszélte Alpár Ignácczal az ünnepély ügyét.

* **A köröstarcsai lelkészválasztás.** A köröstarcsai ev. ref. lelkézi állás Szabó János esperesnek Hódmezővásárhelyre történt meghívása folytán megüresedett s a köröstarcsai ev. ref. egyház tegnap választott új lelkészt. És pedig — mint értesülünk — ez állásra 4 pályázó közül ifj. Szabó János kun-ágotai lelkészt, az esperes fűt választotta meg nagy szótöbbséggel.

* **Aldzsi kilépett a szabadelvű pártból.** Beöthy Aldzsi, az ország egyetlen s valóban szeretett Aldzsija kilépett a szabadelvű pártból. Kilépett pedig azért, mert az inkompatibilitási törvény revízióján k elokészítésére kiküldött bizottság választásánál a kormány párti képviselők közül mintegy 27 közülük Aldzsi is a minisztertanácsban megállapított lista ellen szavaztak. Bánffy báró miniszterelnök akkoriban erősen kifakadt az eljelen s úgy hangzott, hogy többen a dissidensek között a pártból való kilépéssel válasszának a miniszterelnök heves megjegyzéseire. A kilépések azonban elmaradtak; csak egy képviselő vonta le a miniszterelnök szavaihoz magára nézve a korlátozó ezát s ez Beöthy Algenon a belényi választókerület orsz. képviselője, a ki már két hét előtt értesítette Podmaniczky bérót a szabadelvű klubból való kilépéséről.

— Bánffy! Bánffy! megbánja ezt még valaki! dühölgő a szabadelvű párt humoristája Aldzsi, mert nem lehetetlen, hogy az öreg Tisza, kinek már évtizedek óta legkedvesebb kártyakompánistája Aldzsi, most már tromfából elbuktatja Bánffy, csak hogy Aldzsi mielőbb bejuthasson — ne egyedinek? Adjad meg uram Isten ezt, de mielőbb, rosszabb már úgy sem jöhet es mindenki áldani fogja ekkor Aldzsi batya eme kuruczkodását.

* A megfellebbezett egyeki tisztújítás.

Egyek község egy fél év előtt lezajlott tisztújítását mintegy 100 egyeki polgár megfellebbezte a vármegyéhez, mivel, állítólag, mint fellebbezésükben kifejtik dr. Forray András szolgabíró törvénytelenül járt el mert nem rendelte el a névszerinti szavazás akkor, midőn azt szabályszerint kérték. — Hajdúvármegye állandó választmánya tegnapi ülésén foglalkozott ez ügygel, mivel azonban a választási jegyzőkönyvből nem találta beigazoltnak a fellebbezők állításait, de meg úgy hiszi, hogy egy újabb tisztújítás megzavarása a község békéjét, a fellebbezőket elutasította s így a választásokat megerősítette.

* **Új állampolgár.** Csak a napokban jelentették, hogy a belügyminiszter két honosítással gyarapította magyar állampolgárok számát. Ma a polgármesteri hivatalhoz egy újabb honosítási okirat érkezett, mellyel a belügyminiszter Gorrieri Józsefet ki a 39-ik gyalogezred nagy szakállu, derek regementis tamburja a napokban honosított Gorrieri Adolf és Jenő atyját, honosította újabban, ki az állampolgári esküt a napokban teszi le a polgármester kezébe.

* **Eljegyzés.** Rumpeltesz Lajos, a budapesti Walzer-féle gyar hivatalnok eljegyezte Körmendy Antalt hivatalnok szep és kedves leányát Vilma t Budapesten.

* **Tenyészállatok kiselejtezése.** Több községből megfellebbezték az eljáróságoknak a tenyészállatok kiselejtezésére vonatkozó határozatait, ennélfogva ma a vármegyehízá a felülvizsgáló bizottság nézte meg a tenyészállatok és mondott véleményt azok tenyész-képessége felől. A bizottságban Rásó Gyula kir. tan. alispán elnöklete alatt, Dalma László megyei bizottsági tag, Faragó Miklós állami állatorvos és Nemes Zoltán II. aljegyző vettek részt. A szoboszlai bikák közül egyet, az egyeki sertésapaállatok közül szintén egyet nem talált tenyészképesnek a bizottság s így azokat kiselejtezte.

Táviratok.

A király és a csári család.

Budapest, apr. 28. (A Debr. ered. táv.) A pétervári lelkes fogadtatás felejthetetlen marad. Királyunkat a pályaudvarban viharos hurrah-val fogadták az összes jelenlevők.

Miklós csár osztrák-magyar tábornoki ruhában volt s lépett a királyhoz, ki orosz dragonyos ezrede egyenruháját viselte. A fejedelmek kezét fogták s háromszor megcsókolták egymást. Miklós csár bemutatatta öcsését Mihályt s a többi nagyhercegeket. A polgármester francia üdvözlő beszédét mondott, melyre a király szinte francziául felelt.

A bevonuláskor a király Miklós csárral. Ottó főherceg Mihály nagy herceggel ment, az óriás tömeg mindenütt hurrah-za fogadta őket utjokban. A palotákban orosz, osztrák fekete-sarga és nemzeti színű magyar lobogók lobogtak. A teli palotába érkezést ágyulövésekkel jelezték. A király legelőbb az özvegy császárt látogatta meg, kinek mikor kezét csókolta, az özvegy zokogva fakadt. Majd a fiatal császnét látogatta meg: a királynő után tudakozódott, mire a király halkán felelt: »A királynő betegeskedik«. A délutáni ebéden Miklós francziául köszöntötte fel a királyt, ki ha onlóképp francziául felelt.

A csár felköszöntője

Budapest, ápril 28. (A Debr. ered. táv.) A Miklós csár felköszöntője nagy hatást keltett. Nézetek elveik — ugymond — teljesen közösök s a barátság a legigazabb biztosítója és őrizője népeik békéjének. Hogy ez a barátságuk továbbra is fentálljon s ez a nemes megegyezés egyetértés legyen az iányadó erre emelte poharát, eltelve a királyt a királynét és az egész fejedelmi családot.

A rendjeles urak a csári diszebében.

Budapest, apr. 28. (A Debr. ered. táv.) A csári diszebében az osztrák magyar méltóságok orosz rendjeleikkel, az oroszok most kapott magyar rendjeleikkel vettek részt.

Goluchovszky az Andrást rend nagy keresztjét, Beck taborszernagy a Sándor rendet, Mérey a Szaniszló rendet kapták. Wánovszky orosz hadügyminiszter s Richter csári főhadsegéd a Szent István rend nagykeresztjével lettek kitüntetve.

A királyunk meghatva mondott hálat a fogadtatásért, mert, ép e kölcsönös tiszteltetésben s szeretetben van népeik jóléte békeje és biztosítva. Boldog ha a csár ebben támogatja. Végül eltette a csárt császnét és a családot.

A gróf Apponyi interpellációja.

A t. ház mai gyűlésén, az apróbb ügyek letárgyalása után gróf Apponyi Albert interpellálta Bánffy, általános érdeklődés mellett a keleti háboru felől a háboru elérte legvégsőbb határát. Az európai béke fentartása érdekében a török kormánynak nem szabad tovább menni, mert Görögországban máris forradalmi a hangulat. A nagyhatalmaknak azért meg kell akadályozni a háboru folytatását. Kérdi továbbá: hogy királyunk pétervári látogatása milyen politikai akciózt céloz? Az eddigi szövetségi viszonyunkat módosítja-e vagy pedig a keleti helyzet mikénti megoldására egyezkednek? Nem helyes elhárítani az orosz szövetséget, nekünk a Balkánon vannak kiegyenlítendő érdekeink! Az interpellációra azonban Bánffy nem felelt vagyis inkább nem tudott felelni, mert teljesen tájékozatlan.

Forradalom Athénben.

Budapest, ápril 28. (A Debr. ered. táv.) A kis görög-királyságnak nem elég a hatalmas külső ellenség, még belső lázongások is fenyegetik. A királyi ház ellen éled a forradalmi hangulat, Athénben fel is lázadt már a csáscelek, — mert tudnivaló helyőrség alig van a városban. És csáscelek ki is rabolt három fegyveres boltot. A kamara ülései is szünetelnek, mivel a képviselők a gyűléseken nem jelennek meg. Szóval kívül viz, belül tűz, ez a helyzet most szegény Görögországban.

Egy barát rejtélyes halála a templomban.

— Kilenz kereszt története. —

Debreczen, ápril 28.

Vácra írnak e regényesen hangzó titokzatos történetet:

Hajón vagy vonaton jövet messziről szembetűnik a szent Ferenc-rendiek hatalmas váci zárdája, mely odakönykölt a Duna magas partjára s óriási kőfalával, erős boltíveivel a középkori építkezésre emlékeztet. A hagyomány úgy tartja, hogy egyik Béla királyunk teemei nyugosznak a klostrom valamelyik szobája alatt, melyeket részben most egyszerű Ferenczrendi szerzetesek laknak, nagyobbik része azonban üresen, elhagyatottan áll.

Ebben a hatalmas épületkolosszusban rejtélyes esetre jöttek rá vasárnap a hívők, akik áhitattal eltelve a délutáni szolozsmát hallgatták végig a barátok templomában. A hallgatók meg szét sem szállhatott a templomban, mikor a hívők közt hire terjedt, hogy a kóruson egy teljesen öszzeszeszt holttestre akadtak.

Mire a hívők kitódultak a templomból, akkorra már többet is megtudhattak. A hír igaz volt, a kórus egyik elrejtett zugában egy minorita-szerzetes holttestre feküdt.

A rendőrség is rögtön vizsgálatot indított a halottat csak akkor ismerték fel, mikor P é z l, a járásbíró egyik szolgálója, nyomra vezette őket. A szerzetest G a t t e r M á r t o n n a k hívják, iskoláit Vácra végezte s többek közt P é z l, aki felismerte, iskolatársa volt neki.

A vizsgálat ezek után kiderítette, hogy Gatter ezelőtt hat évvel a váci szent Ferencz-rendi zárdában volt szerzetes, de azután áttelepült a minoritákhoz. Valószínűleg a múlt hónap elején visszatért Vácra, ahol nővére lakik, de nem szállt hozzá, hanem felment a barátok klostromába, melynek lábirintusait már régen ismerte. Azután a kórus egyik elhagyatott zugában meghuzta magát, szalmát hirtelt a földre s s z é n n e l felírta a fehér falra:

Márczius 8. Ahány keresztet
huzok a falra, annyi napon át
éheztem, szomjaztam. Tíz nap
alatt meg fogok halni.

Hogy hamarabb nem vették észre, annak oka az, hogy a Ferenczrendiek agg kántora éppen ebben az időben halt meg s ez időtől fogva a kisegítő orgonisták jöttek fel a kórusra, akik amint a misének vége volt, sietve távoztak s nem néztek szét a kórus sötét zugában.

Gatter Márton pedig ahogy megépítette magának utolsó lakását, összekulcsolta kezeit és imádkozott. Naponta kétszer hallhatta az orgona bűgását, számtalanszor az egyszerű barátok miséjét, melyet sokszor gyászruhában fekete gyertyák közt a halottak lelkiüdvéért mondtak.

És mikor bezárultak a templom hatalmas ajtóit, a gyertyákat kioltották s csak az örök mécs pislogott egy kicsit, hamarabb volt észszaka a barátok templomában. Gatter Márton a szalmáról felemelte a szendarábot s felírta az első keresztet a fehér falra. . . . Tegnap negyvennyolcadik napra megtalálták. A falon olvasható volt az írás, alatta a kereszték:

† † † † † † † †

Kilenz kereszt volt. Az utolsók már reszkető kezekkel voltak felírva. Kilenz napot és éjjelt töltött élen, szomjan, erről a falra fe rótt keresztel be tudott számolni. De hanyat töltött még csendes haldokolva,

amikor oly erőtlén volt már a keze, hogy a könnyű szendarábot sem tudta felemelni erőtlén kezeivel? . . . A város teherszállító kocsija oda állott a klostrom elé s Gatter Márton holttestét belemelték abba az ütött-kopott állandó koporsóba, melybe Vácra a Dunából kihuzott holttesteket szokták rakni. Azután bevitték a kórházba, ahol fel is boncolták dr. H ö r l P e t e r és V a d a s József városi orvosok. Mondják, nehezen ment a boncolás, mert a holttesten már nem volt hús, csupán csont volt az egész s a bőr rá volt teljesen száradva.

Miért lett G a t t e r Márton az egyszerű minorita szerzetes öngyilkos, senki sem tudja! Jellemző a váci katolikus népre, hogy az már magyarázatot talált erre, ami azonban aligha állhat meg. Azt suttozzák, hogy G a t t e r M á r t o n s z e n t t é a k a r t a m a g á t a v a t t a t n i s azért halt meg gyötrelmes éhhalállal, azért választotta magának a templomot. S h o g y s z e n t é a v a t j á k b i z t o s a n h i s z i k, m e r t a c s o n t t á s z o t t t e s t n e k n e g y v e n n y o l c z n a p u t á n s e m v o l t h u l l a s z a g a.

Ez a szegény szerzetes szomorú története.

KÖZGAZDASÁG.

Utmutatás

a ragadós száj és körömfájás ellen való védekezésre és ezen betegség gyógyítására.

Kibocsátotta: a földmivelésügyi m. kir. miniszter.

(Folyt és vége.)

Ha ez nem lehetséges, akkor legalább a betegeket külön állítjuk és külön személyzet gondjaira bizzuk, az egészségesekek tartózkodási helyét pedig gondosan megtisztogatjuk s ha csak lehetséges, fertőtleníjük is.

A mint kiütött a száj és körömfájás, azt a törvény értelmében azonnal be kell jelenteni a község előjáróságának, hogy ez azután a szükséges óvintézkedések megtételével a betegség továbbterjedését megakadályozhassa.

Ha a betegség fellépésekor az állatok rögtön elkülönítésével ekestünk volna és fenforog a lehetősége annak, hogy az egészségesekek a betegekkel akár közvetlenül, akár közvetve, a ragály terjesztésére alkalmas tárgyakkal és személyekkel érintkezhetnek, vagy ha egymásán újabb megbetegülések jelentkeznek, akkor az állatállományban a járvány lefolyását nagyban elősegíthetjük azáltal, hogy az egészségesek állatokat me-terségesen meztetítjük. Ezen eljárás abban áll, hogy azon be ezek kicsurgó nyálát, a melyeknek szájában hólyagok láthatók, felfogjuk és ezzel beoittjuk az egészségeseket. Az ojtás igen egyszerűen történik s azt kétféleképen végezhetjük: vagy letöröljük tisztára az egészségesek állatok belső felületét és erre bedörzsöljük a beteg állat nyálát durva vászondarab segítségével, vagy pedig ily nyállal beszenyezzük derva száru takarmányt s ezt megetetjük az egészségesekkel. Így beoittani csak szarvasmarhát szoktunk.

Az ojtás azért hasznos mert ezáltal az egész állomány közel egy időben betegszik és gyógyul meg, míg különben a betegség lassankint ragad át egyik állatról a másikra miáltal az állomány egészsége csak hosszú idő múlva áll ismét helyre. Továbbá az ily módon me-terségesen letesített betegség rendszeren kevésbé súlyos, ennél fogva rövidebb idő alatt gyógyul meg. A beoittott szarvasmarhák rendszeren 1/4 része betegszik meg szájfájásban. Hogy a szájfájáshoz az ennéل súlyosabb körömfájás ne társuljon, a beoittott állatok lábait az alomnak sűrű megujtása által szárazon kell tartani.

II

A r a g a d ó s s z á j é s k ö r ö m f á j á s g y ó g y i t á s a.

Hogy miképen gyógyítsuk beteg állatainkat, erre nevezve lgczelszerűbb, ha csak lehetséges, mindig állatorvos tanácsát kikérni.

A hol állatorvos nincsen kéznél, vagy ennek odahozatala nehézségekkel jár, ott kénytelen az állattu ajdonos a betegek ápolásáról és kezeléséről maga gondoskodni.

Főteendőnk a beteg állatokat nyugalmomban és tisztán tartani. A betegek munkába szabad, hanem azokat tiszta, száraz talajú istállóban tartjuk addig, míg a betegség teljesen meg nem szűnt. Minthogy az évés a beteg állatoknak fájdalom okoz, s ennélfogva rosszul esznek, hogy le ne romoljanak, lehetőleg etetünk, a minők a friss zöld fü és a lisztes vagy korpás ivós (moslék), fiatal állatok számára pedig az egészséges állatok főforralt teje.

A betegek száját tisztán kell tartani, hogy az gyorsabban gyógyuljon és ki ne sebesedjék. Az állatokat gyakran meg kell kinalni tiszta, friss vízzel; még sokkal jobb ennél az, ha az állatok előtt állandóan van friss víz, melyben kényük-kedvük szerint öblögethetik forró szájukat. Ezenkívül mosogathatjuk a beteg száját tiszta vízzel, melybe adhatunk orvosságot is. Akármivel mossunk is azonban, úgy kell ezt végeznünk, hogy szivacsot vagy puha vászondarabot mártuak a folyadékba s ezzel lemoszuk az óvatosan szétvont ajkaknak belső felületét, ezután pedig kifeszítjük, kinyitjuk a száját s annak mélyebb részei, valamint a nyelvet is hasonlóan mosogatjuk.

Mint mosogató, öblítő folyadék igen jó szolgálatot tesz a sós és élesztő viz, melyet mindenki igen könnyen elkészíthet. A hány liter vizet veszünk, annyi kis borospohár ecetet s annyi kanál söt keverünk a vízhez. Használhatunk e helyett más öblgető vizet is. Így feloldhatunk vízben timsót, kék galiczt (rezgálicz, kékkő) vagy zöld galiczt (vasgalicz). Akármelyiket használjuk is, mind-egyikből 10—20 dekagrammot keverünk össze 10 liter vízzel.

Ha körömfájás is van jelen, akkor a betegnek feltétlenül nyugodtan kell maradni az istálló talaját tisztán és szárazon kell tartani, az almot pedig gyakran meg kell újítani. A beteg lábakat is mosogathatjuk a fentebb említett timsót, kék vagy zöldgaliczos vízzel. Szarvasmarha beteg lábait egyszerűen a folyadékba mártott szivacsos vagy ruhadarab-bal mosogatjuk. Körömfájás juhokat és sertéseket így gyógyítani egyrészt fáradságos, különösen ha azok tömegesen betegszenek meg, másrészt a sertések az ily kezelésnek ellen-szegülnek, miert is legcélszerűbb a betegket az elsorolt folyadékok valamelyikével megtöltött sekély és kemény, tiszta fenékű gödrön áhajtani.

Ha a tehének tőgye beteg, azt rendszeren, de óvatosan ki kell fejni, azonkívül langyos vízzel mosogatni, ha nagyon dagadt a tőgy, arra hideg borogatást teszünk. A tőgyön képződő varrakat legjobb, ha az apoló bekében hagyja. — A szopós borjúkat nem szabad az anyához bocsátani, hanem egészséges tehének felforralt tejével kell azokat táplálni.

A beteg tőgyű tehének tejét a törvény értelmében meg kell semmisíteni, mert nyersen való élvezete után egy a szopós állatok, mint a gyermekek is szájájában es béhurutban szoktak megbetegedni.

Használjunk szecsakázott almot

Debreczen, április 28.

Mindössze néhány éve annak, hogy a gabonaárak felénnyire is leszálltak s már is nem egy gazdaság üzeme olyan változás szzenvedett, hogy a szalmának nem bőven, de határozottan szűkében van. — Minden belterjes gazdaság törekszik a buzánál jövedelmezőbb anyagokat termeszteni, törekszik főleg az állat tenyésztésre nagyobb súlyt fektetni s így egyrészt apad az alomnak való szalma, másrészt szaporodnak az állatok s így több alomra léven szükség, gondot okoz ezen többletnek beszerzése.

Mielőtt azonban vásárolt szalmához vagy egyéb alományhoz nyulnánk, kísértünk meg az alomszalma előzetes felszeccskészását, mert

ezáltal igen sok szalmát takarítunk meg, s a szecsakázott alommal még sok egyéb figyelemre méltó előnyt is érünk el. Mielőtt ez állításomat indokolnám, felemlitem, hogy a praktikus angol gazda már igen régen szecsakázott almot használ s így okvetlenül az eljárásnak hasznosnak kell lennie.

A kivétel kétféleképpen történhetik, a szalmát vagy mindjárt a kazalból vágjuk a kazalvágó kés segítségével körülbelül 20 czm. hosszúságra s ennek a könnyű munkának még az a haszna is megvan, hogy a kazal vágva lévén nem kuszaltatik össze, folyton tisztán tartható és nem ázik be, vagy pedig, hogy a szalmát magában az istállóban, illetve a takarmánykamrában szecsakavóval vágjuk az említett hosszúságra. Ha cselédeink annyira elvolnának foglalva, hogy ezen munkatöbbletet tényleg nem végezhetnék, egy félig penzióban levő cselédre vagy napszámásra kellene bízni, ki e ymagá minden megerőltetés nélkül naponként 80—100 drb. szarvasmarha részére elegendő szalmát felszecsakázhat; e czímen tehát a napi kiadás legfeljebb 5 kr-ra rugna.

Ha azonban ezen cs-kély kiadást szembe állítjuk azzal a nagy, — legalább is ötszörös előnnyel, melyet a szecsakázott alom nyújt, be fogjuk látni, hogy alig jöhet számításba. A rövid almot elő-zör is sokkalta gyorsabban és egyenletesebben kell az állatok alá teregetni; a szalmának ez alakban több nyílása lévén, több nedvességet is vesz magába, miután egyenletesebben lehet elhinteni, jóval kevesebb szükséges belőle s kitrágyázás alkalmával is a tisztán maradt szalmát könnyebb elvalasztani a ganéjtól, mint a hosszú szalmát. — A hosszú szalmánál ugyanis vagy a ganéj is bent marad az istállóban vagy a jó, a meg kasználható szalma is kivándorol a trágyadombra. A rövid szalma továbbá sokkalta gyorsabban és jobban korhad a hosszúval s ez áll különösen a birkaistállóra vonatkozólag, ami nem jelentékeny előny a trágya minősége tekintetéből. Az ilyen trágyát gyorsabban lehet felrakni, a munkásoknak kevesebb a vesződésük s így e munkával a gyöngébb egyének is megbirkózhatnak. — Minden praktikus gazda tudja, — hogy milyen kínos munka a hosszú szalmás trágya rakodása, a mely az embereket er-jökön teli erőfeszítésre készített, villanyelek törnek ketté s mert felettnéhez a rakodás, egy szekér se rakodik meg teljesen, az igás állat ugy-zólván csak sétál, míg a béres majd agyondolgozza magát. A lerakás és teregetésnél ismétlődik ugyan az a mulatság; a béres nem tudja lezuhkodni a hosszú szalmás trágyát, mely utközben a rázástól összeüledett. A teregető asszonyok meg de oda cibálják az összegubanczott szalmacsomókat, a nélkül, hogy tisztességesen teregetni képesek volnának s mire a nap lealkonyodik az eredmény keves és rossz munka.

Jön azután az eke, hogy a nagy fáradtsággal elteregetett trágyát eltakarja. A hosszú szalma azonban a kerkek közé csavarodik, majd meg az ekevas előtt forlódik meg, daczára a trágyát behuzó napszámások fáradózásanak, kiknek munkája szintén egyetlen és tökéletlen; az eke folyvást fel van tartóztatva s minden igekezett daczára nagyon sok trágya marad takaratlanul.

Az eke után jön a gonosz indulatu fogas, mely az oly nagy fáradtsággal alátakart trágyát ismét előhuzkodja legalább fele részben, hogy a vetőgépek is legyen egy kis mulatsága.

A vetés tetőzi be azután az egész dolgot. A gépnél minden rendben van, a megfelelő nagyságu kerek pontosan beállítva, a vetőmag pontosan kimérve, nehogy haszontalanul pazaroltassék a mag.

A vetőgép megindul, azonban minden öt perczen hangzik ez állj vezényszó, mert általános az eldugulás. Az ösztökét kezelő és hátul futkosva, veritékben fürdő vetőmunkas minden fáradtsága hiabavaló és haszontalan az átkos hosszú szalmás trágyával szemben. A sulyokat leszedte a gépről, mere általános megkönnyebbülés következik, sőt a munka gyorsabban is halad, mert a könnyű sarok

átugranak a kiálló trágyán, csak hogy természetesen a mag nem jut a földbe. Az ilyen apróságokat azonban ki venné tekintetbe, a földolog hogy elkészüljünk. A henger azután szépen elsimitja az egész egészet s csak a kikelés alkalmával sül ki, hogy mennyire foltos a vetés.

Ennek a gordiusi csomónak nincs más megoldása, ezeket a veszteségeket és kellemetlenségeket másként nem kerüljük el, mintha a hosszú szalmás trágya felett ki-mondjuk a halálos ítéletet, vagyis az istállóban csak szecsakázott almot használunk. Egy évi kísérlet és kitartás s az alom szecsakázását többé abba hagyni nem fogjuk.

Ky.

CSARNOK

Egy detektiv regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczen sajtó fordítása —
(Folytatás.)

— Az bizonyos, mondta erre Mitchel — de ne felejtse ama szavaimat, hogy bárkinél is van e pillanatban az »Egyiptom kincse«, azt el nem adja.

— Különösen ha te magad, vagy ez a bárki — mondta Randolf kaczagva.

— Nagy igazad van — felelte Mitchel komolyan.

A társalgás ezután más tárgyakra fordult, majd elváltak az urak. S Barnes is épen távozni akart a nagy étteremből, midőn a szolgáló egy levélkét nyújtott át neki. Egész meglepetve s ingerülten olvasta:

»Ha Mr. Barnes máskor fűrkészni, leleskedni akar, akkor legyen óvatosabb, körültekintőbb, hogy vajon nincs-e közelében oly tükör, melyből ama függöny mindenikét meg lehet vigyázni, hol épen a buvó helyét kikereste.

Mitchel.

— Vigyen el az ördög, dűnnyögött Barnes. Csak arra volnék kíváncsi, hogy a társalgás melyik részénél fedezte fel a jelenlétet. S talán ez utolsó részt, hogy valamennyi ékszerészt értesítette, egyenes nekem

szánta maszlagként, elakarván hitetni velem hogy más valaki lopta el a követ? — De hogyha ez volt a célja, akkor meg miérett tudatta velem, hogy meglátott?

(Folyt. köv.).

Szerkesztői üzenetek.

C. B. Hajdu-Nánás. Szives figyelemért s tudósításért köszönet, lapunk tegnapi számában hoztuk is a tudósítást.

Sz. E. Kolozsvár. A Kis Pipa még fejtál, bor és sör minden a régi jó benne s nemis kis Kemény János a veudáglóse, akit mint ismerőst, említett ön is. Papp Gyuri hátyánk visszavonult életét él Mária-Pócsan, B. Pali hátyánk meghalt. — Felsem ismerné a régi Debreczent, még a Pásti-köz is épül, legközelebb nevet is cserél: Jeruzsálem-utczának fogják elnevezni.

Egy bizonyos. Csak nyugodjék meg, azért, hogy önnek veres a haja nem fogja önt senki sem szociálistasággal vádolni Vörös a rák is, ha megsütik, vörös a bibornok is, ha díszbe kiöltözik, vörös az angol királyi lovas gárda ezrede is a parádé ruhájában, de azért egyik sem szociálista. A vörös május is csak mese beszéd, legfeljebb csak némely embernek az orra veres, de e sem a szocizmus-tól származik, hanem a spiritusztól.

Raymond. Tisztelt ur! Novelláját nem használhatjuk, hanem ha ön lesz szives jelentkezni — Bpestben a Bagó Mátyás és társa könyvkiadó cégégnél, ott talán behasználhatják — nem ugyan a novelláját de önt a »Párisi hét veszett eb vagy egy szerelmes bölömbika lovagja« című népregéjébe, amennyiben e me h á r o m é v óta kötetenként folyékony regénynek állandan van szüksége R a y m o n d nevű örült lovagokra. Csak fel tehát, bátrák a szerencse.

Alkonyatkor. Letűnt a nap! . . . Hála Istennek le biz az s így versét mi sem vagyunk kinytelenek az utolsó strufliaig végig olvasni, amivel ugyan nem azt akarjuk mondani, hogy az »Alkonyatkor«-nál silányabb verset már nem olvastunk, sajnos, olvastunk biz mi k. De az is elég gyenge, mü ó értékű önképzőköri munka! Olvasson sokat, ábrándozzon keveset, higgye meg van már igis annyi poétánk, hogy igazi költői-bakonyt alkottak már a lant ifjai, akikkel szemben a »s t a r i á l i s« hatalmat vesztünkre n künk kell képviselni s nem is képzeli, milyen kellemes ez az i r o d a l m i hóhérság!

DÉZSI LAJOS

FOGMÜTERME

Május 1-től N.-Péterfia-utca elején, 819. sz. házban.

Mütermemben

bármily romlott fogakat és fogtöveket fájdalom okozása nélkül távolítok el.

Müfogakat és fogsorokat aranyba vagy kaucukba foglalva, valamint

egyed-egy fogtöveknek

aranyból vagy emailből állandó koronákat a legjutányosabb árért készítek.

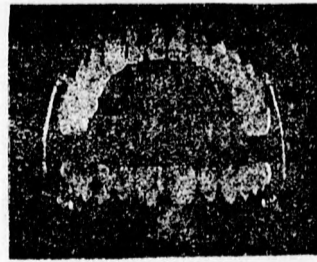
Fogtöméseket (Plombirozást)

arany, ezüst, amalgam és cementtel, jutányos árért tartós minőségben eszközölök.

A nagyérdemű közönség eddigi kitüntető bizalmát megköszönve, ajánlom magamat továbbra is szives pártfogásába.

Dézsai Lajos,

fogtechnikus.

Minden hölgy szeret

sok pénzt megtakarítani és erre most megint jó alkalom kínálkozik. Nagyobb mennyiségben összevásárolt czipők, vászonárúk, napernyők, fehérneműek stb. most bámulatos olcsó árban be-zerezhetők

Ifj. KOVÁCS S. CÉGJÉVEL
Kossuth-u. I. ső tkpénztár épület.

Debreczen sz. kir. város tanácsától.

ad 3505, 3988, 4129

1897

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város által a honvéd lovassági laktanya területén elállítandó fegyverraktár épület építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

Az egyes munkák a következőleg vannak előirányozva:

I. Kőműves munka	3695	frt	25	kr
II. Acés munka	705	»	93	»
III. Czement beton munka	572	»	96	»
IV. Kőfaragó munka	724	»	20	»
V. Badogós munka	586	»	48	»
VI. Asztalos munka	110	»	00	»
VII. Lakatos munka	1014	»	63	»
VIII. Mazoló munka	141	»	50	»
IX. Üveges munka	40	»	50	»
X. Vasneműek	1422	»	23	»

Összesen 9013 frt 68 kr

azaz kilencszertizenhárom frt 68 kr.

Az összes munkák együtt vagy külön-külön is kiadatnak.

Szabály-zerű képesítéssel bíró iparosok pályázhatnak.

Csak írásbeli zárt ajánlatok fogadtnak el.

Ajánlat tevő köteles az előirányzati összeg 10%-át készpénzben vagy óvadék képes értékpapírban f. évi Május 15-én d. e. 1/2 10 óráig a városi házipénztárnál letenni s a letéti jegyet ajánlatához mellékelni.

Oly ajánlatok melyek kétséget támasztható kifejezéseket tartalmaznak, vagy amelyekhez a bánatpénz letéti jegye nem mellékeltek; továbbá távirati ajánlatok el nem fogadtnak.

A szabályszerűen bélyegezett írásbeli zárt ajánlatok f. évi Május hó 15-én d. e. 1/2 10 óráig a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be. — Ezen határidőn túl ajánlatok el nem fogadtnak.

A városi tanács fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok között szabadon választhasson.

A terv, költségvetés és feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1897. ápril hó 26-án.

A városi tanács.

Nagy Ecsed község Elöljáróságától.

824 sz.

1897.

Pályázat.

Nagy-Ecsed község belterületén egy **szivattyus furott közkut**

készítésére ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázók, ajánlataikat Nagy-Ecsed község jegyzői hivatalához, a folyó évi június 1-ső napjáig annál bizonyosabban adják be, mivel a később érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Nagy-Ecsed község képviselő testületének 1897. évi ápril 23-án tartott közgyűléséből.

Szücs József s. k.
elnök.

Endrődy József
jegyző.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben főpostával szemben.

Vasuti állomás Hosszu-Pályi, a fürdőtől fél óra járás.

EGYEDÜLI FÜRDŐ,

mely biztosan gyógyítja a csontszut, az összezsugorodott tagokat, minden nemét a köszvényes, csuzos bántalmaknak, bármiféle bőrbajokat, továbbá görvély, sápkór, maj, lép, vese és belső daganatok s egyéb női bajokra legkitűnőbb hatású a jól berendezett

Konyári-Sóstó fürdő.

Megnyitás május 1-én.

A t. fürdőközönség szórakozására az idényre egy jó cigány zenekart állandósítottam, valamint hírlapok tartása által a közönség igényeinek minden tekintetben megfelelek.

A fürdő 70 kényelmesen berendezett szobája jutányos árban ágyennművel vagy a nélkül áll rendelkezésre

A fürdőhöz a felőrányira fekvő Hosszu-Pályi állomástól hetenként kétszer (szerdán és vasárnap) d. e. 10 órakor odaérkező vonattal a rendelkezésre álló társaskocsin juthatni. A vasuti jegyek mindég Hosszu-Pályi állomásig váltandók. Az étteremben jó magyar ételek, saját termésű kitűnő italok, pontos es olcsó kiszolgáltatás lesz.

Fürdőorvos **Dr. MÓRICZ ERNŐ** pocsaji tb. főorvos ur, ki több éven át **Korányi Frigyes** budapesti egyetemi tanár belgyógyászati kórodájában működött.

Villanyos, massage és tejgyógyomd.

Tisztelettel

D. NAGY ISTVÁN,

bérlő.

SERSON C. H.

tapeta gyára Sz Morva-Neustadtban.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben Várad-utczán, a Bank-palotával szemben, t. Szalay ur házában úgy **Kolozsvárt**, Monostor-utca 9. sz.

állandó tapeta raktárt

nyitottam,

hol mindég a legujabb gyártmányaim a legizlésebb kivitelben találhatók.

Miután gyáramban a legolcsóbb tapeta is műizléssel van kiállítva, **olcsón** csinos tapetirozást eszközölhetek.

A tapeták hatása emelésére itt helyben papir-gyurmából megfelelő szines dombor díszletek készülnek, melyek alkalmazásával a szobák többé nem szines papírral bevont skatulyákhoz hasonlítanak.

Főtörekvésem; szolid áron szolid munkával szolgálni, mit annyi-val inkább tehetek, mert a kiadási többlet, mit a tapeta árus kénytelen felszámítani, nálam a megrendelő javára eselék; de még a legujabb mintákban válogathat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, szolid munkámért kezeskedem.

Serson C. H.

Egyuttal tudatom, hogy a helyes és izlésebb kivitelhez szükséges pótmunkákra, u. m.: fa- és márványutánzatok, tónusban való festésekre, egy a menyezeti szines kivitelére, helybeli festő **Horváth András** (főter 1712 sz.) vállalkozott.